ПРОФІЛІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я, 2024

Сумська область

World Health Organization

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Ресурси охорони здоров'я. Діяльність закладів охорони здоров'я

У Сумській області 38 закладів охорони здоров'я, які перебувають в управлінні МОЗ. Ліжковий фонд області складає 7 267 ліжок, що становить 3,2 % від ліжкового фонду України. Забезпеченість ліжками в області становить 70,3 на 10 тис. населення, проти 55,2 на 10 тис. населення в Україні. Показник забезпеченості лікарями в області становить 33,3 на 10 тис. населення, проти 31,1 на 10 тис. населення в Україні. Відсоток укомплектованості штатних посад фізичними особами в області становить 74,3 %, проти 78,0 % в Україні. Кількість викликів швидкої медичної допомоги у 2024 році налічувала 130 529, що становить 2,7 % від кількості викликів в Україні.

У 2024 році в стаціонарних закладах охорони здоров'я області, які перебувають в управлінні МОЗ, було проведено 74 245 оперативних втручань, з яких 7,5 % – дітям віком від 0 до 17 років включно. Загальна післяопераційна летальність склала 0,74 %, а серед дитячого населення – 0,11 %, проти 0,74 % та 0,10 % в Україні відповідно.

У закладах охорони здоров'я всіх форм власності області було надано стаціонарну допомога з діагнозом гострий інфаркт міокарда (код I21–I22) та виписано зі стаціонару 1031 пацієнта 18 років та старше, що становить 2,6 % від кількості по Україні. Показник лікарняної летальності в області становив 16,1 %, що вище показника лікарняної летальності в Україні 13,8 %. Середній показник тривалості лікування пацієнтів з діагнозом гострий інфаркт міокарда становив 6,5 дня, що нижче показника тривалості лікування в Україні 8,7 дня. Госпітальна захворюваність становила 140,6 на 100 тис. дорослого населення, проти 136,0 на 100 тис. дорослого населення в Україні.

Протягом року в області було надано стаціонарну допомогу при гострих порушеннях мозкового кровообігу (інсульт, крововилив та інфаркт мозку, код I60–I64) та виписано із стаціонару 3 807 пацієнтів 18 років та старше, що становить 3,0 % від випадків в Україні.

Показник	Україна	Сумська обл.	%
Число лікарняних закладів	1 033	38	3,7
Загальне чи̇сло ліжок	226 237	7267	3,2
Число закладів, які надають амбулаторно-поліклінічну допомогу	2 274	84	3,7
Число амбулаторно-поліклінічних закладів, які мають денні стаціонари	1 092	27	2,5
Число ліжок в денних стаціонарах	28 425	643	2,3
Проліковано хворих в денних стаціонарах	1 124 921	17 826	1,6
Кількість викликів швидкої медичної допомоги	4 866 921	130 529	2,7
Загальна чисельність лікарів (без зубних)	127 675	3 437	2,7
Загальна чисельність середнього медичного персоналу	215 470	7 526	3,5
Загальна кількість операцій проведених в стаціонарах	2 315 810	74 245	3,2
у тому дітям віком 0-17 років включно	215 803	5 577	2,6
Померло оперованих у стаціонарі, усього	17 120	549	3,2
у тому числі дітей віком 0-17 років включно	222	6	2,7

Питома вага показників області в Україні, 2024 рік

Показник лікарняної летальності в області становив 19,9 %, що вище показника лікарняної летальності в Україні 17,1 %. Середній показник тривалості лікування пацієнтів з даним діагнозом становив 9,9 дня, проти 10,3 в Україні. Госпітальна захворюваність становила 544,0 на 100 тис. дорослого населення, проти 452,2 на 100 тис. дорослого населення в Україні.

Показник		Всього виписано пацієнтів із стаціонару, абс. число	Всього померло пацієнтів, абс. число	Показник лікарняної летальності, %	Середній показник тривалості лікування пацієнтів, днів	Госпітальна захворюваність, на 100 тис. дорослого нас.
Гострий інфаркт міокарда (код I21–I22)	Україна	39 467	6 292	13,8	8,7	136,0
	область	1 031	198	16,1	6,5	140,6
Інсульт, крововилив та інфаркт мозку (код I60–I64)	Україна	126 204	25 952	17,1	10,3	452,2
	область	3 807	948	19,9	9,9	544,0

Лікування пацієнтів 18 років та старше у стаціонарних закладах охорони здоров'я всіх форм власності, 2024 р.

Найбільш поширені інфекційні захворювання області

У 2024 році провідною групою інфекційних захворювань в Сумській області, як і в Україні, залишалися гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ). Показник захворюваності на ГРВІ становив 14 947,0 на 100 тис. населення, що на 9,3 % перевищує середній показник по країні (13 676,4 на 100 тис. населення). Захворюваність на грип була вищою за середньоукраїнський показник і становила 77,9 на 100 тис. населення. Серед інших респіраторних інфекцій спостерігалося нижчі показники захворюваності на вітряну віспу (98,6 на 100 тис. нас.) та скарлатину (19,7 на 100 тис. нас.), що відповідно на 55,9 % та 47,8 % нижче від середніх показників по країні.

Серед гострих кишкових інфекцій (ГКІ) в області спостерігалися нижчі показники захворюваності порівняно з середньоукранськими показниками на ГКІ встановленої етіології — на 17 % нижче (48,9 проти 58,9 на 100 тис. нас.), ГКІ невстановленої етіології — на 50,6 % (38,6 проти 78,1 на 100 тис. населення, ротавірусний ентерит – на 59,5 % нижче (19,6 проти 8,4 на 100 тис. населення).

Серед зоонозних інфекцій спостерігалося підвищення захворюваності на сальмонельози — 19,9 на 100 тис. населення (у 1,9 рази більше за середній показник по країні) та на хворобу Лайма — 31,3 на 100 тис. населення (у 2,4 рази більше). Водночас захворюваність на лептоспіроз була низькою — 0,1 на 100 тис. населення.

Серед природно-осередкових інфекцій актуальною для області була гарячка Західного Нілу — 0,1 на 100 тис. населення, що на 58,6 % нижче за середньоукраїнський показник.

Інфекції	Україна, захворюваність (на 100 тис.)	Сумська обл., захворюваність (на 100 тис.)	Відхилення від загальноукраїнського показника
ГРВІ	13 676,4	14 947,0	+ 9,3 %
Грип	43,3	77,9	+ 79,9 %
Вітряна віспа	223,4	98,6	- 55,9 %
Скарлатина	37,8	19,7	- 47,8 %
ГКІ встановленої етіології	58,9	48,9	- 17,0 %
ГКІ невстановленої етіології	78,1	38,6	- 50,6 %
Інші (зоонозні) сальмонельзи	10,7	19,9	+ в 1,9 рази
Ротавірусний ентерит	8,4	3,4	- 59,5 %
Хвороба Лайма	13,2	31,3	+ в 2,4 рази
Лептоспіроз	0,9	0,1	- 88,9 %
Гарячка Західного Нілу	0,2	0,1	- 58,6 %
Аскаридоз	30,0	15,8	- 47,4 %

Інфекційна захворюваність в Сумській області та в Україні за 2024 р.

Показник аскаридозу був нижчим за середній по Україні — 15,8 на 100 тис. населення (на 47,4 % менше).

Спалахи інфекційних захворювань в Україні та регіоні в 2024 р.

У 2024 році в Сумській області зареєстровано 2 спалахи інфекційних хвороб, що становить 1,9 % від загальної кількості спалахів в Україні (104 спалахи). У межах зафіксованих спалахів зареєстровано 15 випадків інфекційних хвороб, серед яких 5 випадків (33,3 %) припадає на дітей, що значно нижче за середньоукраїнський показник (66,3 %). Середня кількість випадків на один спалах склала 7,5, що на 39,5 % нижче за середній показник по країні (12,5 випадків). Показник захворюваності в межах спалахів на 100 тис. населення склав 1,5, що майже вдвічі нижче за середньоукраїнський показник (3,1 на 100 тис. населення). Лабораторно підтверджені випадки становили 60 %, що незначно вище за середній показник по Україні (58,9 %). У структурі зареєстрованих спалахів інфекційних хвороб області було зареєстровано по одному спалаху сальмонельозу (50 %) та ГКІ, викликаної збудниками встановленої етіології (50 %).

У 2024 році в Сумській області епідемічна ситуація щодо спалахів інфекційних хвороб була контрольованою. Показники інтенсивності та масштабів спалахів були значно нижчими за середні по країні, Характерними особливостями було переважання випадків серед дорослого населення, а також вищий показник лабораторного підтвердження збудників спалахів порівняно із середнім по країні.

Показник	Україна	Сумська обл.
Кількість спалахів	104	2
Кількість випадків в межах зафіксованих спалахів	1 299	15
В т.ч. кількість випадків серед дітей (віком 0-17 років) в межах зафіксованих спалахів	861	5
Частка дітей, %	66,3	33,3
Середня кількість випадків на 1 спалах	12,4	7,5
Захворюваність на 100 000 населення в межах спалахів	3,1	1,5
Лабораторно підтверджені випадки інфекційних хвороб у межах спалахів, %	58,9	60,0

Спалахи інфекційних хвороб в Сумській області за 2024 р.

Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби

Туберкульоз (ТБ)

У 2024 році епідемічна ситуація з туберкульозу в Сумській області була відносно стабільною. Загалом область мала підвищену загальну захворюваність на ТБ, однак захворюваність на ТБ у поєднанні з

ВІЛ та серед дітей (0-14 років) була нижчою за середньоукраїнські показники. Показник смертності від туберкульозу був меншим за середній по країні, а ефективність лікування демонструвала високі результати.

Захворюваність на ТБ становила 48,8 на 100 тис. населення, що на 9,0 % перевищує середньоукраїнський показник (44,2 на 100 тис. нас.). Захворюваність на ТБ у поєднанні з ВІЛ склала 3,3 на 100 тис. нас., що на 51,6 % нижче середнього показника по Україні. Захворюваність серед дітей віком 0–14 років нижче на 60,3 % середньоукраїнського показника (3,0 проти 7,6 на 100 тис. нас.). Показник смертності від туберкульозу становив 5,5 на 100 тис. нас., що на 9,7 % нижче за середньоукраїнський (6,1 на 100 тис. нас.). Ефективність лікування лікарсько-чутливого ТБ та МЛС-ТБ по області була вищою за середні значення по країні — відповідно на 7,1 % та 8,2 %, а ефективність лікування ТБ/ВІЛ склала s68,0 %, що відповідає середньоукраїнському показнику.

Показник	Україна	Сумська область	Відхилення від загальноукраїнського показника (%)
Захворюваність на ТБ (нові випадки + рецидиви), на 100 тис. нас.	44,2	48,2	+ 9,0 %
Захворюваність на ТБ у поєднанні з ВІЛ (нові випадки+рецидиви), на 100 тис. населення	6,8	3,3	- 51,6 %
Захворюваність на ТБ серед дітей віком 0-14 років (нові випадки + рецидиви), на 100 тис. нас.	7,6	3,0	- 60,3 %
Смертність від ТБ сукупного населення, на 100 тис. нас.	6,1	5,5	- 9,7 %
Ефективність лікування (нові випадки + рецидиви ТБ), %	76,7	82,1	+ 7,1 %
Ефективність лікування (нові випадки + рецидиви ТБ/ВІЛ), %	68	68,0	0
Ефективність лікування (МЛС-ТБ), %	67,3	72,8	+ 8,2 %

Показники ТБ в Сумській області та Україні за 2024 р.

ВІЛ/СНІД

У 2024 році епідемічна ситуація з ВІЛ/СНІДом в Сумській області була стабільною та контрольованою. Показники захворюваності на ВІЛ та СНІД, поширеність ВІЛ-інфекції та смертність від СНІДу були суттєво нижчими за середньоукраїнські значення.

Станом на кінець 2024 року на медичному обліку перебувало 1 617 осіб, які живуть з ВІЛ (1,2 % від загальної кількості ЛЖВ по Україні). Протягом року вперше зареєстровано 198 випадків ВІЛ-інфекції (2,0 % від нових випадків по Україні), що відповідає показнику 19,2 на 100 тис. населення, на 21,6 % нижче середнього по країні (24,5 на 100 тис. нас.). Поширеність ВІЛ-інфекції становила 156,4 на 100 тис. населення, що на 53,5 % нижче середнього показника по Україні (336,1 на 100 тис. нас.).

Протягом року зареєстровано 45 нових випадків СНІДу (1,4 % від загальної кількості по Україні) з показником 4,4 на 100 тис. населення, що на 42,3 % нижче середнього по Україні (7,6 на 100 тис. нас.). У 2024 році зафіксовано 16 випадків смертей від СНІДу, що становить 1,4 % від усіх смертей від СНІДу в Україні. Смертність від СНІДу (1,5 на 100 тис. населення) по області на 44,7 % нижче за середній показник по країні (2,9 на 100 тис. нас.).

Показник	Україна	Сумська обл.
Кількість вперше зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції	10 038	198
Кількість вперше зареєстрованих випадків СНІДу	3 127	45
Кількість осіб, померлих від СНІДу	1 169	16
Кількість ЛЖВ на обліку	137 780	1 617
Захворюваність на ВІЛ-інфекцію (на 100 тис. нас.)	24,5	19,2
Захворюваність на СНІД (на 100 тис. нас.)	7,6	4,4
Смертність від СНІДу (на 100 тис. нас.)	2,9	1,5
Поширеність ВІЛ-інфекції (на 100 тис. нас.)	336,1	156,4

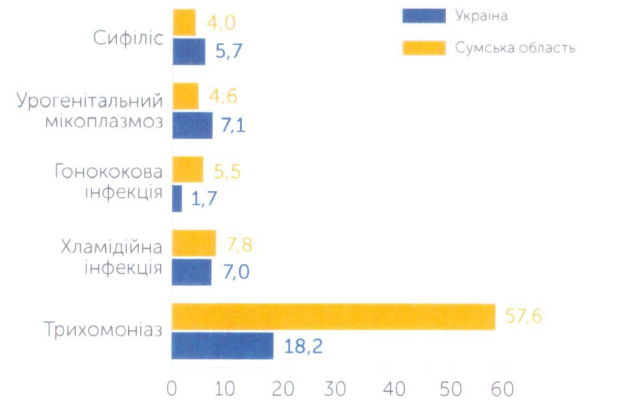
Показники захворюваності, смертності на ВІЛ/СНІД в Сумській області та в Україні за 2024 р.

Інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ)

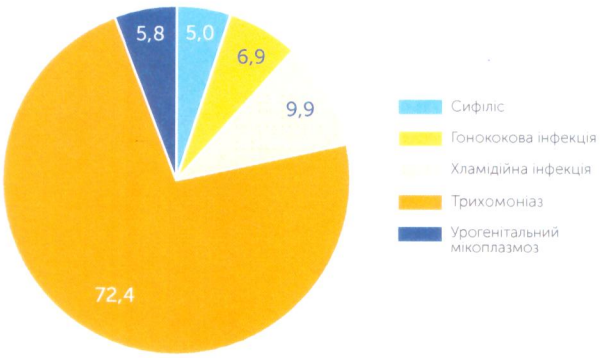
У 2024 році в Сумській області спостерігався помірно високий рівень захворюваності на інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). Всього зареєстровано 822 випадки ІПСШ, за якими ведеться державний облік в Україні. Серед захворілих переважали жінки — 58 %, тоді як чоловіки становили 42 %.

У структурі зареєстрованих випадків найбільшу питому вагу займали трихомоніаз — 72,4 % (595 випадків). Частка інших ІПСШ становила: хламідійна інфекція — 9,9 % (81 випадок), урогенітальний мікоплазмоз — 5,8 % (48 випадків), гонококова інфекція — 6,9 % (57 випадків) та сифіліс — 5,0 % (41 випадок).

Показники захворюваності на ІПСШ порівняно зі середньоукраїнськими були неоднорідними. Найбільше перевищували середньоукраїнські показники: гонококова інфекція – в 3,2 рази вищою (5,5 проти 1,7 на 100 тис. населення) та трихомоніаз – в 3,2 рази (57,6 проти 18,2 на 100 тис. населення). Також дещо перевищувала середній показник хламідійна інфекція (7,8 проти 7,0 на 100 тис. населення). Водночас захворюваність на сифіліс (4,0 проти 5,7 на 100 тис. населення) та урогенітальний мікоплазмоз (4,6 проти 7,1 на 100 тис. населення) була нижчою відповідно на 29,9 % та 34,4 % за середньоукраїнські показники.

Захворюваність інфекцій, що передаються статевим шляхом, в Сумській області та Україні за 2024 р. на 100 тис. нас.

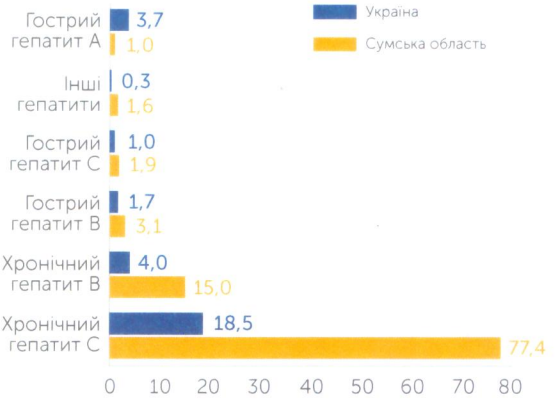

Структура зареєстрованих випадків ІПСШ в Сумській області за 2024 р.

Вірусні гепатити

У 2024 році в Сумській області зареєстровано 734 випадки вірусних гепатитів (ВГ), що становить 1,8 % від загальної кількості випадків в Україні. Загальний показник захворюваності на ВГ склав 71,0 на 100 тис. населення, що у 2,4 рази перевищує середній рівень по країні (29,4 на 100 тис. нас.) та є одним з найвищих по Україні. У структурі захворюваності переважали хронічні форми вірусних гепатитів — 690 випадків (66,8 на 100 тис. населення), що складає 93,9 % від усіх випадків, тоді як гострі форми становили 44 випадки (6,0 %). Серед гострих форм найвищу захворюваність відмічено на гострий гепатит В — 2,2 на 100 тис. населення, що на 28,5 % вище за середньоукраїнський показник, та гострий гепатит С — 1,4 на 100 тис. (на 29,1 % вище), тоді як гострий гепатит А мав нижчий показник — 0,7 на 100 тис. (- 81,9 %).

Показники хронічних форм ВГ значно перевищували середньоукраїнські значення та були найвищими по країні: хронічний гепатит В — 10,6 на 100 тис. (в 2,6 рази вище), хронічний гепатит С — 55,0 на 100 тис. (втричі вище). Показник захворюваності на інші форми ВГ становив 1,2 на 100 тис., що у 3,4 рази перевищує середньоукраїнський показник.

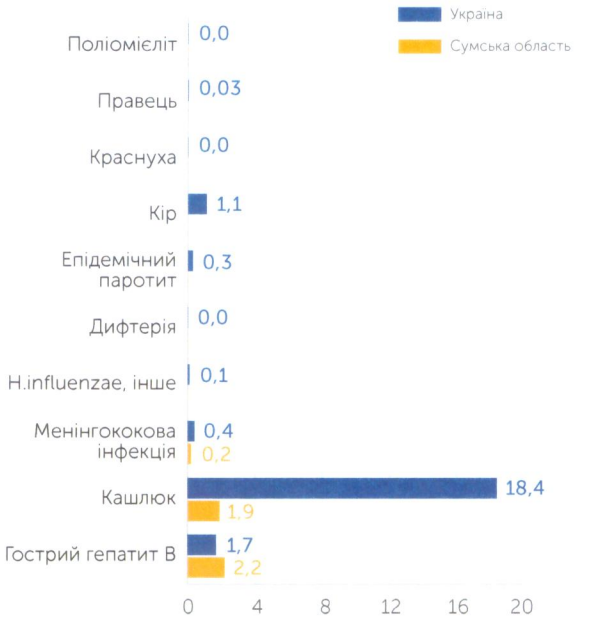
Захворюваність на вірусні гепатити в Сумській області та Україні, 2024 р. на 100 тис. нас.

Структура вірусних гепатитів в Сумській області, 2024 р., (%)

Захворюваність на вакцинокеровані інфекції в 2024 році

У 2024 році в Сумській області реєструвалися спорадичні випадки вакцинокерованих інфекцій, при цьому показники захворюваності були суттєво нижчими за середньоукраїнські показники. За звітними даними, не зареєстровано жодного випадку H. Influenzae, дифтерії, правцю, кору, краснухи та епідемічного паротиту.

Захворюваність на вакцинокеровані інфекції в Сумській області та Україні, 2024 р. на 100 тис. нас.

Нозологія	Україна		Сумська область	
	К-сть випадків	Показник, на 100 тис. нас.	К-сть випадків	Показник, на 100 тис. нас.
H.influenzae	42	0,1	0	0
Дифтерія	1	0,002	0	0
Епідемічний паротит	142	0,3	0	0
Кашлюк	7 545	18,4	20	1,9
Кір	433	1,1	0	0
Краснуха	12	0,03	0	0
Менінгококова інфекція	167	0,4	2	0,2
Правець	12	0,03	0	0
Гострий гепатит В	710	1,7	23	2,2
Поліомієліт	0	0	0	0

Захворюваність на вакцинокеровані інфекції в Сумській області та Україні, 2024 р.

Упродовж року зареєстровано 20 випадків кашлюку, показник склав 1,9 на 100 тис. населення, що на 89,7 % нижче за середньоукраїнський (18,4 на 100 тис. нас.) та 2 випадки на менінгококову інфекцію, що на 50,9 % менше за середній показник по країні (0,2 проти 0,4 на 100 тис. нас.).

Водночас захворюваність на вірусний гепатит В на 27 % перевищувала середньоукраїнський показник (2,2 проти 1,7 на 100 тис. населення).

Вакцинація

У 2024 році рівень охоплення профілактичними щепленнями у Сумській області був вищим за середньоукраїнські показники за більшістю позицій Календаря профілактичних щеплень, за винятком вакцинації проти туберкульозу (БЦЖ), яка становила 89,3 % і є незначно нижчою за середній показник по Україні (92,8 %).

Серед дітей раннього віку спостерігалися високі показники первинної вакцинації: охоплення щепленнями проти поліомієліту (Поліо-3) – 91,2 %, АКДП (3 дози) – 93,0 %, вакцинація проти вірусного гепатиту В до року – 94,3 %. Вакцинація проти кору, паротиту та краснухи також перебувала на високому рівні (КПК-1 – 93,3 %, КПК-2 – 90,6 %), а щеплення проти Hib-інфекції становило 94,6 %, що створює ефективний епідемічний захист населення.

Високими залишалися й показники ревакцинації: Поліо-4 (18 міс.) – 91,8 %, Поліо-5 (6 років) – 90,3 %, Поліо-6 (14 років) – 88,7 %, АКДП-4 (18 міс.) – 93,5 %, АДП (6 років) – 91,9 %, що забезпечує надійний рівень колективного імунітету серед дитячого населення.

Позитивною тенденцією є значно вищі показники імунізації підлітків і дорослих проти дифтерії та правцю, ніж у середньому по країні: АДП-М (16 років) – 90,1 %, АДП-М (дорослі) – 82,6 %, що свідчить про контрольовану ревакцинацію вікових груп.

Охоплення щепленнями в Сумській області, 2024 р., (%)

Злоякісні новоутворення

У 2024 році у Сумській області на обліку перебувало 42 963 хворих на злоякісні новоутворення, що становить 3,3 % від кількості по Україні. У 2024 році було виявлено 3856 нових випадків захворювань на злоякісні новоутворення, що становить 9,0 % від кількості хворих, що перебували на обліку в області. Слід зазначити, що серед виявлених нових випадків захворювань кількість жінок (50,2 %) була незначно більшою, ніж чоловіків (49,8 %), а серед померлих більше було чоловіків (57,8 %).

Питома вага пацієнтів, у яких діагноз злоякісного новоутворення було виявлено при профілактичних оглядах, від загальної кількості вперше виявлених онкохворих у області склала – 33,3 %, в Україні – 15,4 %. Відсоток хворих, які отримали спеціальне лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне) протягом року із числа вперше взятих на облік (всі локалізації) у області становив 71,1 %, проти 73,6 % в Україні.

У структурі захворюваності на злоякісні новоутворення чоловічого населення в області за 2024 рік п'ять провідних місць займають: злоякісні новоутворення передміхурової залози (18,7 %), трахеї, бронхів, легенів (13,1 %), злоякісні новоутворення шкіри (9,6 %), сечового міхура (6,1 %), прямої кишки, ректосигмоїдного з'єднання (6,1 %), а серед жіночого населення перші 5 місць займають: злоякісні новоутворення молочної залози (21,8 %), злоякісні новоутворення шкіри (14,4 %), злоякісні новоутворення тіла матки (11,6 %), ободової кишки (6,4 %), шийки матки (5,0 %).

Кількість хворих на злоякісні новоутворення та з них померлих, 2024 р.

У Сумській області у 2024 році 69,8 % контингенту онкологічних хворих, перебувало на обліку 5 років і більше з моменту встановлення діагнозу, цей показник для України становив 70,9 %. Нижчою за середньодержавний показник залишається доріна летальність у області та становить 17,7 %, проти 20,7 % для України.

Питома вага хворих, у яких онкологічне захворювання було діагностовано у занедбаній стадії, (тобто III і IV стадія для візуальних локалізацій та IV стадія для всіх інших локалізацій) серед хворих з уперше встановленим діагнозом злоякісних новоутворень становить 17,0 %, цей показник для України становив 24,9 %.

Розлади психіки внаслідок вживання психоактивних речовин

В 2024 році у Сумській області під наглядом перебувало 22 386 осіб з розладами психіки та поведінки від уживання психоактивних речовин, з яких 12 448 осіб були охоплені відповідним лікуванням (55,6 %). У Сумській області в етіологічній структурі хворих під наглядом переважали особи, які вживали алкоголь (83,4 %), опіоїди (6,4 %), інші психоактивні речовини (5,2 %) та канабіоїди (5,1 %).

В 2024 році у Сумській області вперше взято під нагляд 2042 особи з розладами психіки та поведінки від уживання психоактивних речовин. В етіологічній структурі виявлених хворих переважали особи, які вживали алкоголь (81,6 %), інші психоактивні речовини (10,0 %), опіоїди (5,0 %) та канабіоїди (3,4 %).

Через уживання		Взято під нагляд з уперше встановленим діагнозом	% серед вперше виявлених в етіологічній структурі	Перебуває під наглядом на кінець звітного року	% в етіологічній структурі серед осіб, що перебувають під наглядом	Охоплених лікуванням	% охоплених лікуванням серед осіб під наглядом
алкоголю всього	Україна	32 065	76,3	423 481	82,0	155 149	36,6
	Область	1 666	81,6	18 669	83,4	10 501	56,2
опіоїдів всього	Україна	4 125	9,8	47 017	9,1	23 464	49,9
	Область	102	5,0	1 429	6,4	946	66,2
канабіоїдів всього	Україна	997	2,4	13 157	2,5	3 194	24,3
	Область	69	3,4	1 134	5,1	546	48,1
інших психоактивних речовин всього	Україна	4 852	11,5	32 857	6,4	11 778	35,8
	Область	205	10,0	1 154	5,2	455	39,4
разом	Україна	42 039	100	516 512	100	193 585	37,5
	Область	2 042	100	22 386	100	12 448	55,6

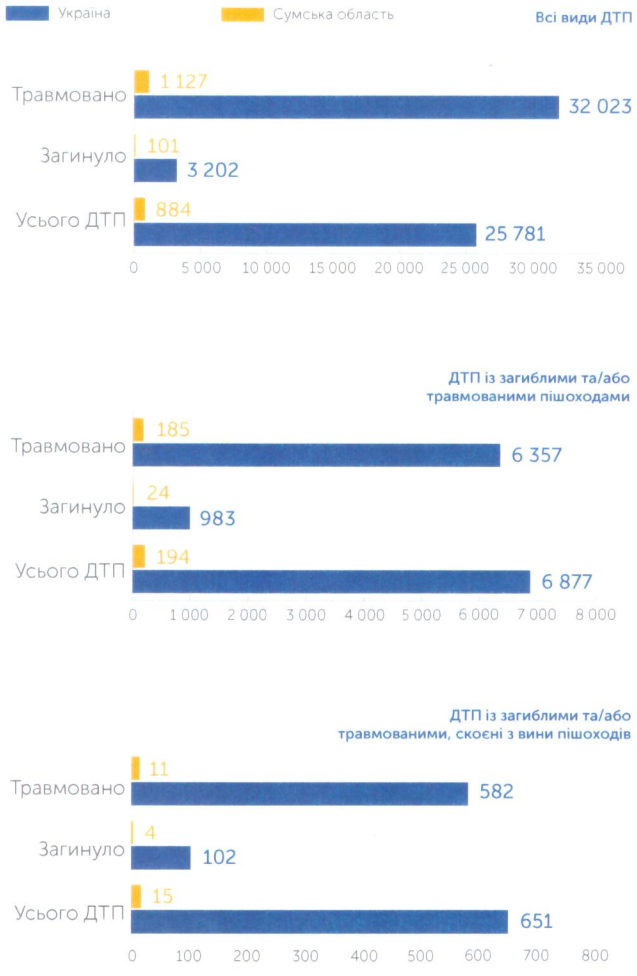
Етіологічна структура розладів психіки та поведінки від вживання психоактивних речовин, 2024 р.

ДТП та їх наслідки

У 2024 році у області було зафіксовано 884 ДТП із загиблими та/або травмованими особами (3,4 % від загальної кількості по Україні), у яких травмовано 1 127 осіб та загинуло 101 особа, що становить відповідно 3,5 % і 3,2 % від кількості по Україні.

Усього зафіксовано 194 ДТП із загиблими та/або травмованими пішоходами (2,8 % від загальної кількості по Україні), у яких загинуло 24 та травмовано 185 пішоходів, що становить відповідно 2,4 % і 2,9 % від кількості по Україні.

Усього 15 ДТП було скоєно з вини пішоходів (2,3 % від загальної кількості по Україні). У цих ДТП загинуло 4 особи, а ще 11 — травмовано.

Кількість ДТП із загиблими та/або травмованими, 2024 р.

Результати стаціонарного лікування пацієнтів з причини травми

Протягом 2024 року в закладах охорони здоров'я області, що перебувають в управлінні МОЗ, було надано допомогу та виписано 29 568 травмованих пацієнтів, які перебували на стаціонарному лікуванні, що становить 4,3 % від кількості виписаних в Україні. Показник лікарняної летальності в області становив 0,9 % проти 1,0 % в Україні. Середній показник тривалості лікування пацієнтів становив 7,5 дня проти 8,8 дня в Україні.

Показник	Україна	Сумська область	%
Виписано пацієнтів із діагнозами травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (S00–T98)	691 065	29 568	4,3
Померло пацієнтів із діагнозами травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (S00–T98)	6 967	254	3,6
Проведено виписаними пацієнтами ліжкоднів	6 101 672	221 378	3,6

Результати стаціонарного лікування пацієнтів із причини травм, отруєнь та деяких інших наслідків дії зовнішніх причин (S00–T98), 2024 р.

Репродуктивне здоров'я жінок

У 2024 році у Сумській області зареєстровано 3565 пологів та народилося живими в закладах охорони здоров'я 3586 дітей, що становить відповідно 2,1 % від кількості пологів і народжених в Україні. Показник абортів на 1000 жінок фертильного віку в області становить 5,0 проти 4,3 для України. Показник материнської смертності в області становить 27,9 на 100 000 живонароджених проти 25,9 на 100 000 живонароджених в Україні.

В області померла 31 дитина віком до 1 року, що становить 2,3 % від випадків в Україні. Показник малюкової смертності становить 8,6 на 1000 народжених живими дітей проти 7,7 на 1000 народжених живими дітей загалом по Україні.

Показник	Україна	Сумська область	%
Пологів всього	172 230	3 565	2,1
Померло вагітних, роділь та породіль	45	1	2,2
Кількість абортів всього	41 061	1178	2,9
у тому числі абортів у віці до 14 років	33	1	3,0
у тому числі абортів у віці 15-17 років	375	12	3,2
Народилось дітей живими в лікарняних закладах	173 592	3586	2,1
Померло дітей у віці до 1 року	1 336	31	2,3

Резюме

Система охорони здоров'я Сумської області характеризується відносно достатнім рівнем забезпеченості ресурсами у порівнянні із середньоукраїнськими показниками. Зокрема, забезпеченість ліжками в область перевищує середньоукраїнський показник, проте відсоток укомплектованості штатних посад фізичними особами нижчий, ніж у середньому по Україні. Це свідчить про відносно стабільну кадрову ситуацію, але тягар на систему громадського здоров'я в області має відчутну тенденцію до зростання у зв'язку з повномасштабною війною з рф.

У 2024 році епідемічна ситуація в Сумській області характеризувалася переважно високою захворюваністю на гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) та грип, що перевищувала середньоукраїнські показники. Водночас спостерігалося зниження захворюваності на вітряну віспу, скарлатину та більшість гострих кишкових інфекцій. Серед зоонозних інфекцій відзначалося зростання захворюваності на сальмонельози та хворобу Лайма, а рівень лептоспірозу залишався низьким. Серед природно-осередкових інфекцій показник захворюваності на гарячку Західного Нілу був нижчим за середньоукраїнський, а аскаридоз залишався на низькому рівні.

Епідемічна ситуація щодо спалахів інфекційних хвороб була контрольованою. Показники інтенсивності та масштабів спалахів були значно нижчими за середні по країні. Характерними особливостями було переважання випадків серед дорослого населення, а також вищий показник лабораторного підтвердження збудників спалахів порівняно із середнім по країні.

Загальна захворюваність на ТБ була трохи вищою за середньоукраїнський показник, однак захворюваність серед дітей та у поєднанні з ВІЛ залишалася значно нижчою. Показник смертності від ТБ був меншим за середньоукраїнський, а ефективність лікування всіх форм ТБ демонструвала високі результати.

Показники захворюваності на ВІЛ та СНІД, поширеність ВІЛ-інфекції та смертність від СНІДу були суттєво нижчими за середньоукраїнські значення. Враховуючи, що в Україні загалом наявні достатньо високі показники захворюваності на соціально небезпечні інфекційні хвороби, то це вимагає підтримання програм раннього виявлення та лікування ВІЛ/СНІДу для збереження контрольованого рівня захворюваності

У 2024 році епідемічна ситуація щодо ІПСШ у Сумській області була характеризована високими рівнями захворюваності на трихомоніаз та гонококову інфекцію, які значно перевищували середньоукраїнські показники. Показники хламідійної інфекції також були дещо вищими за середньоукраїнські, тоді як рівні захворюваності на сифіліс та урогенітальний мікоплазмоз залишалися нижчими за середньоукраїнські. Переважання жінок серед хворих (58 %) та значна частка трихомоніазу у структурі випадків свідчать про необхідність посилення профілактичних заходів, скринінгу та інформаційно-освітньої роботи серед жіночого населення репродуктивного віку.

Епідемічна ситуація щодо вірусних гепатитів в області характеризується підвищеним рівнем захворюваності, переважно за рахунок хронічних форм гепатиту В та С, показники яких були найвищими по Україні, що свідчить про активну циркуляцію вірусів та наявність резервуару хронічних носіїв інфекції. Гострі форми ВГ становлять незначну частку, однак підвищений рівень гострого гепатиту В і С потребує уваги. З метою покращення ситуації рекомендується посилити епідеміологічний нагляд за гострими формами, розширити скринінгові програми серед груп ризику, проводити активну просвітницьку роботу серед населення щодо профілактики парентеральних інфекцій та забезпечити повне охоплення вакцинацією проти гепатиту В.

Більшість показників захворюваності на вакцинокеровані інфекції були суттєво нижчими за середньоукраїнські. Впродовж року не реєструвалися випадки дифтерії, правцю, кору, краснухи, епідемічного паротиту та H. Influenzae. Разом із тим, захворюваність на гострий гепатит В перевищувала середній показник по Україні, що вказує на необхідність посилення профілактичних заходів, насамперед серед груп ризику та покращення охоплення вакцинацією дорослого населення.

У 2024 році рівень охоплення профілактичними щепленнями у Сумській області був вищим за середньоукраїнські показники за більшістю позицій Календаря профілактичних щеплень, за винятком вакцинації проти туберкульозу (БЦЖ), яка становила 89,3 % і є незначно нижчою за середній показник по Україні (92,8 %).

Враховуючи варіабельність проявів інфекційного навантаження, наявність локальних факторів ризику та різний рівень охоплення населення профілактичними щепленнями, у області доцільно посилити епіднагляд за актуальними інфекціями, забезпечити високий рівень вакцинації та ревакцинації серед усіх вікових груп, а також активізувати профілактичну та інформаційно-освітню роботу серед населення для зниження епідемічного тягаря та покращення рівня громадського здоров'я.

Близько 17,0 % злоякісних новоутворень в області виявляється на пізніх стадіях, 33,3 % випадків онкологічних захворювань у області діагностовано під час профілактичних оглядів, що потребує вжиття заходів з покращення виявлення онкозахворювань системою охорони здоров'я області, оскільки раннє виявлення злоякісних новоутворень збільшує шанси на успішне лікування та збільшення показника виживання хворих.

У 2024 році у Сумській області зареєстровано 2,1 % від загальної кількості пологів і народжень в Україні, при цьому показник абортів (5,0 проти 4,3 на 1000 жінок фертильного віку), показник материнської смертності (27,9 проти 25,9 на 100 000 живо-

народжених), показник малюкової смертності (8,6 проти 7,7 на 1000 народжених живими) вищий за середньоукраїнський.

В етіологічній структурі серед осіб, що перебувають під наглядом з розладами психіки та поведінки від уживання психоактивних речовин, домінують випадки, пов'язані з уживанням алкоголю та опіоїдів, а серед вперше виявлених, домінують випадки, пов'язані з уживанням алкоголю та інших психоактивних речовин. Пріоритетом для системи громадського здоров'я області є посилення профілактичних заходів, спрямованих на зменшення вживання алкоголю та інших психоактивних речовин, а також формування здорових поведінкових навичок серед населення.

Список скорочень

АКДП	адсорбована коклюшно-дифтерійно-правцева (вакцина)
БЦЖ	бацила Кальмета-Жерена (вакцина)
ГКІ	гострі кишкові інфекції
ГРВІ	гострі респіраторні вірусні інфекції
ДТП	дорожньо-транспортна пригода
ІПСШ	інфекції, що передаються статевим шляхом
КПК	кір, паротит, краснуха (вакцина)
ЛЖВ	люди, які живуть з ВІЛ
МЛС-ТБ	туберкульоз із множинною лікарською стійкістю
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
ТБ	туберкульоз
Hib	інфекція, що викликається Haemophilus influenzae type b

В даній публікації були використані дані:

Центру громадського здоров'я МОЗ України	www.phc.org.ua
Державної служби статистики України	www.ukrstat.gov.ua
Національного канцер-реєстру України	www.ncru.inf.ua
Департаменту патрульної поліції Національної поліції України	www. patrolpolice.gov.ua

Для розрахунку інтенсивних показників використовувалась кількість постійного населення Сумської області станом на 1 січня 2022 року — 1 033 580 осіб та 874 016 осіб 18 років та старше, а для України кількість постійного населення — 40 997 698 осіб та 33 649 167 осіб 18 років та старше.